

Ὅσοι βαρέθηκαν πιά τὰ ἀνδρόστατα «τετέλεσθησαν οἱ γάμοι», τὰ ἀντήλλαξαν δακτύλιον ἀρραβώνος» καὶ τὰλλα τὰ τέτια, τὰ δασκάλικα, ἔχουν τώρα τὸ ὁμορφο αὐτὸ μοντέλο καὶ μποροῦν ἑξήκολογα νὰ τὸ μιμηθεῖν.

Ο ΤΡΥΓΟΣ

Εἰς τὸν ἀδερφὸ μου Ἥλια.

Τί χαράς καὶ τί τραγούδια π' ἀντηροῦν δλόγυρά μου, Σιτὴ χαρὰ τῆς πλάσης ὅλης μεγαλύνει κ' ἡ καρδιά μου, Νὰ σὰς 'πὼ τί δοκιμάζω σὰν ἀκρτερῶ τὸν τρύγο, Θὲ νὰ 'πὼ καὶ θὲ νὰ ψάλλω, καὶ θὰ εἶναι πάντα 'λίγο.

Νὰ χωριάσσεις κοπέλλες εἰς τ' ἀμπέλια πῶς πηδᾶνε Καὶ μέ χάρι τὰ σταφύλια πῶς ἀκούραστα τρυγᾶνε. Τὰ τσαμπιά παχιά, μεγάλα, μέ τὸ μέλι τους ποῦ στάζουν Ἀφ' τὰ χέρια στὰ καλὰθια εἰς σωροὺς σωροὺς στοιδιάζουν,

Καὶ σ' ἀρχίζουν τὸ τραγούδι ποῦ μεθαίει καὶ σὲ λιγώνει Καὶ σ' ἀρπάζει, σὲ μαγεύει, σὲ κυριεύει καὶ σὲ λυώνει. Καὶ τρελλαίνεσαι γι' ἀγάπη, γιὰ τραγούδι, γιὰ κρασί, Καὶ σοῦ φαίνεται πῶς θάναί ἡ ζωὴ παντοτεινῇ.

Αὐτὰ μένουνε γιὰ πάντα τὸ κρασί καὶ τὰ τραγούδια, Ἀλλ, ἐμεῖς καὶ 'κεῖνες τόρα ποῦ σὰς φαίνονται ἄγγε-
[λουδία]
Θὲ νὰ φύγουμε ἀφ' τὸν κόσμο καὶ μὴ χάνετε καιρὸ Μὲν ἀδειάζετε τὸ ποτήρι διπλωτὸ κι ἀπανωτό.

Κι' ὁ καθένας ἄς τρυγήσῃ τὸ κορίτσι ποῦ τ' ἀρέσῃ Μάγουλο καὶ στήθῃ ἀφράτα καὶ δακτυλιδένια μέση, Ὅχι φράγισσα κοπέλλα κίτρινη σὰν τὴ χολέρα Ποῦ λατρεύει σὰν εἰκόνα τὸν καθρέφτη νύχτα μέρα.

Καὶ ὁ Χάρος ὅταν ἔλθῃ γιὰ νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴ μου, Στὸ πλευρό μου θὰ ξανοίξῃ τὴν ἀχώριστη καλή μου, Θὰ τοῦ 'πὼ νὰ περιμένῃ, δύο δάχτυλα νὰ πιούμε, Μὲ κρατάει τὴν ἐπὶθρα, μὲ κρασι θὰ χωριτοῦμε.

ΗΡΑΚΛΗΣ Α. ΣΤΑΥΡΟΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΜΟΛΙΒΟΥ

(Τῆς Μιτυλήνης)

Γ'.

Εἴταν μιὰ φορὰ δεκατρία ἀδέρφια, καὶ τὸ πρὸ

μικρὸ τῷλεγαν Δεκατρί. Μιὰ μέρα 'σηκώθηκαν ὅλα τ' ἀδέρφια καὶ πήγανε νῆθρουν δουλειά. Σὰν κόντευε μεσημέρι περνοῦσαν ἀπὸ ἕνα χωράφι σπαρμένο σιτάρι, καὶ καθισάν ἐκεῖ νὰ ξεκουραστούν. Σὰν πέρασε κομμάτι βλέπουν ἕνα Δράκο κ' ἔρχεται κοντὰ των. Τί κάνετε αὐτοῦ, καλὰ παιδιὰ; τοὺς λέει. Τί νὰ κάνουμε, μπάρμπα, τοῦ ἀποκρίθηκαν, ἤρθαμε νὰ βροῦμε δουλειά. Τότ' ἐκεῖνος τὼν εἶπε, πῶς ἂν θέλετε, καθίστε σὲ μένα νὰ θερίστε τὰ χωράφια μου. Ἐκεῖνοι τὸ δέχτηκαν κ' ἔκαναν καὶ τίς συμφωνίες. Τοὺς ρώτηξε τότες ὁ Δράκος ἂν εἶναι πεινασμένοι καὶ τοῦ εἶπαν πῶς δὲν ἔφαγαν ἀπὸ ἐφές. Ὑστερα τοὺς ρωτᾷ ἂν ξέρουν γράμματα ἢ ὄχι. — Ὅλοι ξέρουν ἀρεντικό, μόνο ἐγὼ δὲν ξέρω, εἶπε ὁ Δεκατρί. Καὶ τοῦπε ψέματα, γιατί κανεὶς δὲν ἤξερε ἐξὸν ἀπ' αὐτόν. Τότες ὁ Δράκος ἔγραψε στὴ γυναίκα του ἕνα γράμμα καὶ τῆς ἔλεγε: Αὐτὸς ποῦ σοῦ φέρνει τὸ γράμμα, νὰ τὸν σφάζῃς καὶ νὰ τὸν μαγειρεύῃς, γιατί θάχουμε τὸ βράδυ μουσαφίρηδες. Καὶ τῷδωσε στὸ Δεκατρί μὲ τὴν ιδέα πῶς δὲν ξέρε γράμματα, καὶ τοῦ εἶπε νὰ τὸ πάγῃ στὸν πύργο του. Ὁ Δεκατρί σὰν ἀπομακρύθηκε λιγάκι, ἔνοιξε τὸ γράμμα τὸ διάβασε κ' εἶδε πῶς ὁ Δράκος ἔγραφε νὰ τὸν σφάζῃ ἡ γυναίκα του. Ξεσκίζει λοιπὸν τὸ γράμμα καὶ γράφει ἕνα ἄλλο ποῦ ἔλεγε: Αὐτόν ποῦ σοῦ ἔστειλα, νὰ τοῦ δείξῃς ποῦ ἔχουμε βαλμένα τὰ φλουριά, νὰ τὸν ταγίσῃς μὲ τὰ καλλίτερα φαγιά, καὶ νὰ τὸν στείλῃς πίσω. Σὰν τὸ τέλειωσε ὁ Δεκατρί, τὸ βούλλωσε καὶ τὸ πήγε στὸν πύργο. Ἡ Δράκαινα σὰν εἶδε τί τῆς ἔγραφε ὁ Δράκος, τῆς φάνηκε πολὺ παράξενο· μὰ θὲν μπορούσε νὰ κάνῃ κι' ἄλλιως. Τάχισε λοιπὸν τὸ Δεκατρί, τοῦδειξε ποῦ βάζουν τὰ φλουριά, καὶ τὸν ἔστειλε πίσω. Ὁ Δράκος σὰν εἶδε τὸ Δεκατρί νὰ ἔρχεται πίσω, πήγε νὰ σκάσῃ ποῦ δὲν ἔκανε ἡ Δράκαινα ὅ,τι τῆς ἔγραφε. Τονε ρωτᾷ τί ἔκαμε, καὶ τοῦ λέει ὁ Δεκατρί: Αἱ, ἀρεντικό, ἐγὼ δὲ μπόρεσα ν' ἀντικρύσω στὸν πύργον· γὰρ γιζαν σκύλοι. Ἀκουσα μέσα φωνὲς κ' ἔφυγα πίσω. Ἀμὲ τὸ γράμμα, τοῦ λέγει ὁ Δράκος, τί τόκνες; Τί νὰ τὸ κάνω; Ἀπ' τὸ φόβο μου τὸ πέταξα. Τὰ πίστεψε αὐτὰ ὁ Δράκος, καὶ τοὺς λέει. Ἄιντε τώρα, παιδιὰ, νὰ πάμε στὸν πύργο, γιατί ἄρχισε νὰ βραδιάζῃ. Σὰν πήγανε στὸν πύργον κ' ἔφαγαν, πλάγιασαν μιὰ σειρά ὅλα τ' ἀδέρφια, κ' οἱ κόρες τοῦ Δράκου, ποῦταν δέκα πλάγιασαν στὴν ἄλλη κάμαρα. Ὁ Δράκος, ποῦ εἶχε σκοπὸ νὰ τοὺς φάγῃ τὴ νύχτα, γιὰ νὰ τοὺς γνωρίσῃ καὶ νὰ μὴ

φάγῃ κατὰ λάθος τίς κόρες του, ἔβαλε στὰ προσκέφαλά των ἀπὸ ἕνα κουμάρι νερό, γιὰ νὰ τρώγῃ ἕναν καὶ νὰ πίνῃ ἕνα κουμάρι. Ὁ Δεκατρί ποῦ τὰ πονηρέφτηκε πῶς θὰ τοὺς φάγῃ τὴ νύχτα ὁ Δράκος, σηκώνεται, πηγαίνει στὸ μέρος ποῦ εἴταν τὰ φλουριά ποῦ τῷδειξε ἡ Δράκαινα τὴ μέρα, γαμίζει δυὸ τσουβάκια, τὰ βάζει στὴν αὐλή, ὕστερα παίρνει τὰ κουμάρια τὰ βάζει στίς κόρες τοῦ Δράκου, ξυπνᾷ τὰ ἀδέρφια του, καὶ φεύγουν. Ἐξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ Δράκου εἶχε μιὰ χρυσὴ μηλιά μ' ἕνα μῆλο ὁλόχρυσον ἀπάνω. Τὴν ὥρα λοιπὸν πόφευγαν, ἔκοψε ὁ Δεκατρί τὸ μῆλο καὶ τὸ πήρε μαζί του. Σηκώνεται ὁ Δράκος τὰ μεσάνυχτα, πηγαίνει ἐκεῖ ποῦ βρῆκε τὰ κουμάρια, κι' ἀρχίζει νὰ τρώγῃ τίς κόρες του, νομίζοντας πῶς ἦταν οἱ μουσαφίρηδες. Σὰν ἔφαγε τίς κόρες του χωρὶς νὰ τίς γνωρίσῃ, πήγε καὶ στὴ μάνα. Αὐτὴ ὅμως ξύπνησε καὶ φώναξε. Τότες ὁ Δράκος καταλαβε τί κακὸ ἔκαμε! Ἐτρεξε νὰ φτάσῃ τοὺς μουσαφίρηδες, μὰ αὐτοὶ εἶχαν πιά χαθῇ.

Ὡς τόσο τὰ δεκατρία ἀδέρφια σὰν ἔφυγαν ἀπὸ τὸ Δράκο πήγαν σ' ἕνα Βασιλιά καὶ τὸν παρακαλέσανε νὰ τοὺς πάρῃ δούλους. Τοὺς δέχεται ὁ Βασιλιάς καὶ τὸ Δεκατρί τὸν ἔβαλε νὰ σκουπίζῃ τὴν κάμαρά του. Τ' ἀδέρφια του ὅμως ζούλιαζαν γιατί, μαθὲς, νὰ τοῦ δώσῃ ὁ Βασιλιάς τὴν καλλίτερη θέση, καὶ γύρευαν νὰ τὸν καταστρέψουν! Κάθε φορὰ ποῦ τέλειωνε ὁ Δεκατρί τίς δουλιές του ἔβγαζε τὸ χρυσὸ μῆλο καὶ τῷπαίξε. Μιὰ μέρα τὸν ρώτηξε ὁ Βασιλιάς, ποῦ τὸ ἔφερε αὐτὸ τὸ μῆλο, καὶ τοῦ εἶπε ὁ Δεκατρί πῶς τόκοψε ἀπὸ τὴ μηλιά τοῦ Δράκου. Τότες λέγουν τ' ἀδέρφια του. Αὐτὸς πῶς κλεψε τὸ μῆλο· μπορεῖ νὰ κλέψῃ καὶ τὴ μηλιά. Ἐρτυς τὸν διατάζει ὁ Βασιλιάς νὰ πάγῃ νὰ φέρῃ καὶ τὴ μηλιά. Ἐφυγε ὁ Δεκατρί τὴν ἴδια ὥρα, ὕστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες ἔφερε μὲ πολὺ κόπο τὴ χρυσὴ μηλιά, καὶ τὴ ἔφτυψε ὁ βασιλιάς ἔξω ἀπὸ τὸ παραθύρι του. Σὰν εἶδαν τ' ἀδέρφια του πῶς γύριτε ζωντανός καὶ δὲν τὸν ἔφαγε ὁ Δράκος, εἶπαν μπροστὰ στὸ βασιλιά. Αὐτὸς πῶς κλεψε τὴ χρυσὴ τὴ μηλιά, μπορεῖ νὰ κλέψῃ καὶ τὸ χρυσοκεντημένο πᾶπλωμα ποῦ σκεπάζεται ὁ Δράκος. Ὁ Δεκατρί σὰν ἔκουσε τὸ βασιλιά νὰ τὸν διατάζῃ, νὰ φέρῃ καὶ τὸ χρυσὸ τὸ πᾶπλωμα τοῦ Δράκου, εἶπε σὲ στὰ πόδια του καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ μὴν πάγῃ γιατί ἔλεγε εἶναι ἀδύνατον νὰ μπορέσῃ νὰ τὸ κλέψῃ. Ὁ Βασιλιάς ὅμως τοῦ εἶπε πῶς νὰ μὴν τύχῃ καὶ τὸν παρακαλῇ ἄλλῃ φορὰ, νὰ μὴν πάγῃ ὅπου ἐκεῖνος θέλει, γιατί θὰ τὸν σφάζῃ.

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ (τάχα παραπονοιάικα). Ἐλᾶτε τώρα... Τ' εἶν' αὐτὰ ποῦ λέτε; Τὰ δικὰ σας λόγια καταντᾷ νιώσματα τίς περισσότερες φορές..

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ (λιγωμένος). Τὰ δικὰ μου λόγια; Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ (διαβάζοντας μεγαλόφωνα)... «Καὶ θάνατεῖται ἡμέρα καθ' ἣν οἱ ἀπαίσιτοι ἐργάται τῆς κακοδαμονίας μας θὰ παταχθῶσιν...» (Διανόησης τὸ διάβασμα). Νὰ τοῦ πῶ, ἀνιψέ μου, ἐδῶ ἔπεςες ὅζω...

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ (στενοχωρημένος). Θεῖς μου!

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ. Δὲν εἶν' Ἑλληνικά αὐτὰ ποῦ γράφεις, δὲν εἶν' Ἑλληνικά!.. Σ' τὸ εἶπα τόσες φορές! Νὰ διορθώσεις τὴ γλώσσα σου... Οἱ πρόγονοί μας αὐτὴ τὴ φράση θὰν τὴ γράφανε ἔτσι: Καὶ ἐλεύσεται ἡμᾶς μόρσιμον καθ' ὃ παταχθῶσονται...

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ (τάχα σοβαρά). Πεπαταχθῶσονται...

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ (αὐστηρά). Ὅχι, κυρά μου! Δὲν εἶναι παρακείμενος... Εἶναι μέλλοντας παθητικὸς... (Παίρνει πάλι τὴ φημερίδα καὶ διαβάζει ἀπὸ μέσα του).

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ (στὴν Ἑλπίδα). Ποῦ λέτε, τὰ δικὰ μου τὰ λόγια εἶναι γιομάτ' αἰλικρίνεια... Ἀχ, ἡ καρδιά μου βράσκειται πάντα στὰ χεῖλια ἀνεδασμένη...

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ (γελώντας). Ἀν ἔχουν κ' οἱ δα-

σκάλοι καρδιά... Φανταστεῖτε ὅμως καρικατούρα, ἕνα στόμα μπουκωμένο μὲ μιὰ καρδιά, καὶ μάλιστα μὲ καρδιά δασκάλου...

ΦΩΣΤΗΡΑΣ. Καλὰ ποῦ δὲ σὰς ἔκουσε ὁ θεῖος μου... Μὰ ἐγὼ δὲν εἶμαι δάσκαλος...

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ. Δίκιο ἔχετε... Μὰ καμὶά φορὰ δὲν ξέρω γιατί σὰς παίρνω γιὰ δάσκαλο...

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ (εὐχαριστημένος). Μὲ κολακεύετε... Μὰ ἡ καρδιά μου...

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ. Ποῦναί κρεμασμένη στὸ στόμα σας;

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ. Ὅρεξῃ ἔχετε σήμερα...

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ. Διαβολεμένη ὄρεξῃ!.. Δὲ φαντάζεστε... Σήμερα μάλιστα ποῦ συμβαίνει κάτι τόσο σοβαρὸ σίτιι μας...

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ (μὲ ψευδοδιαφέρο). Σοβαρό;.. Τί σοβαρό; Δὲν κάνει νὰν τὸ μάθω κ' ἐγὼ;

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ. Νὰν τὸ μάθετε... Εἴσατε ἄθρωπος τοῦ σπιτιοῦ μας κι ὅλα μπορεῖτε νὰν τὰ μάθετε...

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ (γλυκανάλατα). Τοῦ σπιτιοῦ σας βέβαια... Καὶ δικὸς σας... Τί συμβαίνει λοιπὸν;

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ. Ἦρθε ὁ Γιάννης!

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ (ξαφνιάζεται). Ὁ Γιάννης;

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ (τὸ ἴδιο). Ὁ Ἰωάννης;

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ. Ναι, ὁ Γιάννης... Καὶ μὴν τὰ ρωτᾷτε... Ὁ Ἀποστόλης εἶναι ἀνωκάτου... Ὑστερα μάλιστα ἀπὸ τὴ σκηνὴ μὲ τὸν πατέρα... τὴ θυμόσαστε... στὰ Βαγγελικά...

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ (παρατώντας τὴ φημερίδα, σηκώνεται καὶ σιωπᾷ τὴν Ἑλπίδα). Τὴ θυμητικὴ βέβαια, καὶ τὴν καλοθυμητικὴ...

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ. Τὴ θυμᾶμαι κ' ἐγώ...

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ. Μιλάω ἐγὼ καὶ σὺ πά...

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ. Σωπαίνω, θεῖς μου...

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ (σιγανὰ). Ὁ καημένος ὁ μπεμπές, πῶς τὸν ἀκούει!..

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ. Δὲ λῶ, παραφέρθηκε τότε ὁ Γιάννης μὰ τὸν πεισματώτατε πολὺ... Ὁ γέρος μάλιστα μὲ τὴ στραβοκεφαλιά του...

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ. Κ' ἦρθε δῶ ὁ Γιάννης; Τὸν εἶδατε; Δὲν ἔχει. Θὰν τοῦ γράψω ἄρθρο στὴ «Νυχτερινή»...

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ. Πελοῦρξ εἴμαστε μαζί στὴν κουζίνα.

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ. Στὴν κουζίνα; Τρέχω νὰν τονε βρῶ...

Ἡ ΕΛΠΙΔΑ. Μὰ μπορεῖ τώρα νὰφυγε;

Ο ΦΩΣΤΗΡΑΣ. Ὁ Γιάννης νὰ φύγει ἀπὸ τὴν κουζίνα ὅσο θὰ καταλαβαίνει τὴ Μαριώ μέσα; Ὁ